

COMPOSICIÓ SOCIOLÒGICA DELS DELEGATS DEL VIII CONGRÉS DEL PSUC A L'ASSEMBLEA CONSTITUENT D'IC

Gabriel Colomé

Professor de Ciència Política, Universitat Autònoma de Barcelona

---

Resum

La composició sociològica dels delegats comunistes pretén analitzar comparativament el VIII Congrés del PSUC (1988), el Congrés d'Unitat (1989) i l'Assemblea constituent d'Iniciativa per Catalunya (1990), i els nuclis resultants dels Congressos, que es poden situar en el marge representatiu de la militància. Les dades resultants ens donen una visió fotogràfica en blanc i negre de la fisonomia real del partit i de la composició sociològica del nucli actiu.

Resumen

La composición sociológica de los delegados comunistas pretende analizar comparativamente el VIII Congreso del PSUC (1988), el Congreso de Unidad (1989) y la Asamblea constituyente de Iniciativa per Catalunya (1990), y los núcleos resultantes de sendos Congressos, que se pueden situar en el margen representativo de la militancia. Los datos resultantes nos ofrecen una visión fotográfica en blanco y negro de la fisonomía real del partido y de la composición sociológica del núcleo activo.

Abstract

The communist delegates sociological composition aims to analyze comparatly the VIII Conference of PSUC (1988), the Unity Conference (1989) and the constituency Conference of Iniciativa per Catalunya (1990), and the resulting nuclei of the Conferences, that we can place within the membership. The resulting data offers a black and white photographic vision of the actual party phisonomy and the sociological composition of the activ nucleus.

Aquest article pretén realitzar l'anàlisi dels delegats tres Congressos del nucli compost pels diferents segments presents i analitzar-ne la composició sociològica, en un període de transformació del PSUC i la seva integració a Iniciativa per Catalunya (IC). Les dades han estat obtingudes a partir dels

qüestionaris que varen respondre els delegats durant les jornades congressuals. Les dades analitzades corresponen al VIII Congrés del PSUC, en tingué lloc els dies 16, 17 i 18 de desembre de 1988, el Congrés d'Unitat tingué lloc el dia 11 de març de 1989; tenint en compte que els delegats del PSUC foren els mateixos en ambdós Congressos, només es repartiren els qüestionaris en el Congrés d'Unitat als delegats que no provenien del Partit Socialista Unificat, és a dir, als delegats del Partit dels Comunistes de Catalunya (PCC), als delegats de l'Organització Comunista Bandera Roja (OCBR) i als independents. Finalment, el tercer bloc de dades fa referència als delegats de l'Assemblea Plenària Nacional d'Iniciativa per Catalunya, del dia 31 de març i 1 d'abril de 1990.

Aquestes dades comparatives dels nuclis resultants dels Congressos analitzats no es poden extrapolar vers el conjunt de l'afiliació, sinó que cal mantenir-les en el marge representatiu de la militància, encara que els límits d'aquesta siguin difusos. No obstant això, les dades ens donen una visió fotogràfica en blanc i negre de la fisonomia real del partit i, sobretot, de la composició sociològica del nucli actiu, nucli que s'ha anomenat el cercle del cercle interior (Duverger, 1957). Com s'ha apuntat, «podem considerar, doncs, els delegats dels congressos com a significativament representatius del sector actiu del partit, del que li dóna presència organitzada en la societat: es tracta probablement dels quadres intermedis i baixos del partit, de les persones amb més projecció interna i/o externa, etc. En suma, es tractaria, com a mínim, d'una representativitat quantitativa» (Pitarch, 1980:164). Caldrà veure en estudis posteriors si a la fotografia en blanc i negre que analitzarem començarà a acolorir-se.

1. CARACTERÍSTIQUES SOCIALS

1.1. Distribució per sexes i edats

Els delegats del Congrés d'Unitat presentaven una composició majoritàriament masculina, amb el 77,9% d'homes i només un 22,1% de dones. Si comparem aquestes dades amb el VIII Congrés del PSUC, el més significatiu és una representació major de dones (22,1% al Congrés d'Unitat per un 16,4% en el VIII Congrés). Cal esmentar, però, que continua havent-hi una sub-representació del nombre de dones respecte a les dades de la població catalana.

En canvi, en l'Assemblea Plenària d'IC s'ha produït un augment significatiu de la representació femenina (25,3%), la qual cosa representa un 3% més que el Congrés d'Unitat i un 9% més que el VIII Congrés del PSUC. Tot i així, la representació masculina representa quasi tres quartes parts dels delegats (quadre 1).

QUADRE 1

Distribució per sexes

%	VIII	Unitat	IC	Població 1986
Homes	83,6	77,9	74,7	48,9
Dones	16,4	22,1	25,3	51,1
	n=525	n=199	n=498	n=5.956.384

Pel que fa a l'edat dels delegats del Congrés d'Unitat, hi havia un predomini de la franja d'edat jove, així observem que els delegats entre 30 i 44 anys representen el 66,85% del total, i afegint els delegats menors de 30 anys representen gairebé el 80% del total. Això podria significar que els delegats incorporats al partit són predominantment gent jove. La resta de delegats amb edats a partir de 45 anys representen tan sols el 20%. Si ens fixem en les dades del VIII Congrés es comprova que la franja d'edat més important també se situava entre 30-44 anys (54,65%). Si afegim el nucli de menys de 30 anys (12,82%) a la franja majoritària, representaria el 67,47% del total de delegats. Cal tenir en compte, però, que un 10,26% dels delegats se situen en la franja d'edat de 45 a 49 anys.

La franja d'edat dels delegats de l'Assemblea se situa entre 30 i 44 anys (56,6%), i el segment majoritari és el comprès entre 35 i 39 anys. Es manté la tendència apuntada en els dos anteriors congressos respecte a l'edat (quadre 2).

QUADRE 2

Distribució per edats

%	VIII	Unitat	IC
Menys de 25 anys	3,55	1,53	4,2
25-29 anys	9,27	11,22	9,2
30-34	19,53	22,96	14,0
35-39	18,95	26,02	24,8
40-44	16,17	17,87	17,8
45-49	10,26	12,24	12,2
50-54	6,50	2,55	5,2
55-59	5,33	2,55	4,2
60-64	3,94	2,04	1,8
Més de 65 anys	6,50	1,02	4,6
	n=507	n=196	n=502

1.2. Lloc d'origen i de residència

Els delegats del Congrés d'Unitat eren predominantment nascuts fora de Catalunya, ja que si sumem tant els nascuts a l'estranger com a la resta d'Espanya, aquests representen el 55,06% del total. Si les comparem amb les dades del VIII Congrés, en les quals els nascuts a Catalunya eren el 52,3% del total podríem pensar que l'entrada dels nous delegats també vindria marcada per la incorporació de nascuts fora del Principat. Si es realitza la comparació amb les dades de població es comprova que el Partit Socialista Unificat se situa en la proporció per llocs d'origen amb un cert decantament en la seva representació de nascuts fora del Principat en el VIII Congrés, amb una diferència amb les dades de població d'un 12%. En canvi, si la comparació es realitza amb les dades del Congrés d'Unitat, comprovem que hi ha una relació inversa respecte a la realitat de la societat catalana.

El lloc de naixement dels delegats de l'Assemblea s'assembla més en els delegats del VIII Congrés, però amb una diferència notable, són majoritàriament nascuts a Catalunya (61,6%), i superen en 9% i 17% el VIII Congrés i el Congrés d'Unitat (quadre 3).

Pel que fa als períodes d'arribada a Catalunya dels delegats del Congrés d'Unitat, la franja majoritària, correspon al període de 1960 a 1969 amb un 45,10% del total, dada semblant al 42,99% que trobem en el VIII Congrés. Dada que es torna a donar en l'Assemblea amb el 40,2%

En canvi, cal destacar que les diferències es manifesten en els períodes abans de 1949 i a partir de 1970. En el primer període esmentat, trobem un nombre més elevat d'immigrats en el VIII Congrés (11,31%) i en l'Assemblea (10,6), mentre que en el Congrés d'Unitat aquests només representen el 2,94%. Pel que fa al segon període (a partir de 1970), el nombre més elevat d'immigrats es dona en el Congrés d'Unitat amb un 27,45% dels delegats, per un 21,72% en el VIII Congrés i un 20,7% de l'Assemblea.

QUADRE 3

Distribució per lloc d'origen

%	VIII	Unitat	IC	Població 1986
Nascuts estranger	1,00	1,52	2,2	1,59
Nascuts Catalunya	52,30	44,94	61,6	63,66
Nascuts resta Espanya	46,70	53,54	35,6	34,75
	n=528	n=198	n=502	n=5.920.346

Si les dades del Congrés d'Unitat apuntaven cap a uns delegats més joves i nascuts fora de Catalunya, la comparació dels tres universos ens redimensiona la hipòtesi d'uns delegats igualment joves però majoritàriament nascuts a Catalunya (quadre 4).

El lloc de residència dels delegats ens indica que la província de Barcelona és preeminent en el Congrés. Aquest predomini és lògic pel pes demogràfic que representa i per la forta implantació del partit en ella, al contrari de les altres tres províncies catalanes. Comprovem que hi ha una diferència notable entre ambdós congressos pel que fa la província de residència a Barcelona (86,87%/96,95%). Aquest fet és degut, segurament, a la representació congressual dels delegats en el Congrés d'Unitat.

Per districtes de residència de Barcelona-ciutat, observem que la població del Congrés d'Unitat es concentra majoritàriament en el districte Horta-Guinardó amb un 36,58%, per un 11,11% en el VIII Congrés i un 15,2% en l'Assemblea.

En general, podem dir que en l'Assemblea s'observa una distribució més homogènia de la població congressual en tots els districtes de Barcelona-ciutat. L'Assemblea i el VIII Congrés són bastant semblants, en canvi, segurament, per l'univers analitzat del Congrés d'Unitat aquest es podria considerar, com a possibilitat, que la forta presència dels districtes representats és deguda a la implantació del partit en aquests barris, de caire més popular i obrer (quadre 5).

1.3. Coneixement de la llengua catalana

En el següent quadre reflectirem el grau d'integració de la població congressual a partir de l'indicador del coneixement de la llengua catalana. Així

QUADRE 4

Immigrants: Períodes d'arribada a Catalunya

%	VIII	Unitat	IC
Abans de 1940	5,88	0,98	2,8
1940-1949	5,43	1,96	7,8
1950-1959	23,98	24,51	28,5
1960-1969	42,99	45,10	40,2
1970 i després	21,7	27,45	20,7
	n=221	n=102	n=179

doncs, en el Congrés d'Unitat s'observava que un 52,08% dels delegats la parla habitualment, però cal recordar que els nascuts a Catalunya són minoritaris, només amb el 44,94% en el si del Congrés, respecte als nascuts a la resta d'Espanya i a l'estranger (45,06%).

Tan sols el 3,65% l'entén amb dificultat, nombre semblant de delegats que s'ubicaven en aquest segment en el VIII Congrés (4,06%). Destaca el grup IV, que manifesta conèixer la llengua però no utilitzar-la (14,58%). Si se sumen els Grups II i Grup IV, trobem que hi ha una diferència percentual de quasi un 16% en el Congrés d'Unitat.

Cal destacar com a dada significativa dels delegats de l'Assemblea, que el 71,5% declara parlar habitualment el català, dels tres Congressos, aquest és el percentatge més elevat. A més a més, els altres tres grups tenen lleugeres baixades percentuals degudes al fort percentatge del primer nivell.

Comparant l'evolució d'aquestes dades i posant-les en relació amb els períodes d'arribada dels immigrants, es pot afirmar que hi ha una progressiva adopció de la llengua catalana pels delegats immigrants, però cal matisar aquesta afirmació en el cas del Congrés d'Unitat (quadre 6).

1.4. Nivells educatius

En aquest apartat observem la mateixa polarització que es manifestava en els dos congressos anteriors. Els grups majoritaris es concentren en estudis primaris, amb un 22,1% respecte del VIII Congrés, amb un 28,52% i un

QUADRE 5

Distribució per districtes de residència de Barcelona

%	VIII	Unitat	IC
D1-Ciutat vella	7,19	2,44	10,1
D2-Eixample	20,90	21,95	22,2
D3-Sants/Montjuïc	16,34	7,32	9,5
D4-Les Corts	4,58	1,22	2,5
D5-Sarrià/St.Gervasi	5,88	4,87	7,6
D6-Gràcia	7,19	3,66	6,3
D7-Horta/Guinardó	11,11	36,58	15,2
D8-Nou Barris	13,73	7,32	10,1
D9-St. Andreu	8,50	6,10	5,7
D10-St. Martí	4,58	8,54	10,8
	n=153	n=82	n=158

31,63% del d'Unitat, i en els universitaris, amb el 32,1% per un 26,39% en el VIII Congrés i un 28,57% en el d'Unitat. Cal fer notar que en l'Assemblea el grup d'universitaris supera en un 10% el d'estudis primaris.

Es podria interpretar que aquests dos nivells educatius són representatius, per una banda, de la base de representació obrera del partit i, per altra banda, de la base dirigent.

Caldrà posar aquestes dades en relació amb la professió dels delegats per poder extreure'n algun tipus de correlació. Si es compara amb les dades de població, la representació del nivell educatiu d'estudis primaris dels delegats (22,1%) se separa del nivell de la població catalana; en canvi, es comprova una sobrerepresentació dels titulats universitaris en el si dels tres congressos (quadre 7).

Pel fet que fa a la pràctica religiosa dels delegats del Congrés d'Unitat, la immensa majoria es manifestava en el segment dels no creients (90,10%). Amb la circumstància que cap dels delegats es manifesta com a catòlic practicant. Podem afirmar, per tant, que els components d'aquest Congrés formen un grup predominantment laic, així com també es manifestava en el VIII Congrés.

QUADRE 6

Graus de coneixement de la llengua catalana

<i>PSUC VIII</i>	%
Grup I (la parla habitualment)	67,50
Grup II (la sap parlar)	28,44
Grup III (l'entén, no la parla)	4,06
	n=517
<i>PSUC Unitat</i>	%
Grup I (la parla habitualment)	52,08
Grup II (l'entén, no la parla)	29,69
Grup III (l'entén amb dificultat)	3,65
Grup IV (la sap, no la utilitza)	14,58
	n=192
<i>IC</i>	%
Grup I (la parla habitualment)	71,5
Grup II (l'entén, no la parla)	13,9
Grup III (l'entén amb dificultat)	2,65
Grup IV (la sap, no la utilitza)	9,4
	n=502

En canvi, els delegats de l'Assemblea no se situen de manera tan rotunda respecte a la pràctica religiosa, ja que el 78,7% declara no ser creient, però, un 5% i un 9,4% s'ubiquen en els catòlics practicants i catòlics no practicants respectivament (quadre 8).

1.5. Situació professional

Una primera aproximació a la situació professional dels delegats de l'Assemblea ens indica que aquests són predominantment actius (87,1%). Si ho comparem amb les dades del VIII Congrés, els actius estan més sobrerrepresentats respecte de les dades de població (93,85% del Congrés d'Unitat, per un 86,07% del VIII Congrés). Els aturats, jubilats, estudiants i mestresses de casa representen un grup molt petit dels delegats dels tres congressos.

QUADRE 7

Distribució per nivells educatius

%	VIII	Unitat	IC
Estudis primaris	28,52	31,63	22,1
Batx. Elemental	5,79	8,16	8,6
Batx. Superior	12,34	17,35	17,7
Formació Professional	7,12	8,67	6,8
Est. Tècn. sense títol	7,70	3,57	5,6
Est. Tècn. grau mitjà	12,14	2,04	5,8
Títol universitari	26,39	28,57	32,1
	n=519	n=196	n=502

QUADRE 8

Pràctica religiosa

%	VIII	Unitat	IC
Grup I (practicants)	3,50	—	5,0
Grup II (no practicants)	9,71	2,60	9,4
Grup III (no creients)	85,33	90,10	78,7
Grup IV (altres)	1,46	7,30	0,6
	n=484	n=192	n=502

Els jubilats és el grup més elevat d'aquesta franja. Els estudiants (3%) no són quasi representats en el partit. És possible cercar-hi dues interpretacions. La primera, seria el seu enquadrament en les Joventuts del Partit i la segona seria que, amb el temps, hagin engrossit el nombre de titulats universitaris.

El baix nombre de mestresses de casa (0,8%) s'explicaria, amb tota probabilitat, pel canvi operat en la societat catalana i l'accés de la dona al món del treball.

Aquest col·lectiu dels delegats de l'Assemblea representa un nombre poc significatiu ($n=60$) respecte a la població congressual, com per poder realitzar una anàlisi extrapolable (quadre 9).

La situació socio-professional dels delegats ens posa en relació amb els nivells educatius. Destaquen dos grups predominants que mostren un fort component d'assalariats. En primer lloc, trobem els empleats/administratius (22,5%), i, en segon lloc, els quadres/funcionaris (16,3%), els ensenyants (13,5%) i els obrers industrials (10,4%). Aquestes dades són bastant similars a les del VIII Congrés, i no tant a les del Congrés d'Unitat, on la franja d'obers industrials era la segona percentualment. D'altra banda, les diferències a assenyalar, les trobem en els grups de: professions liberals, amb un 5,4% (7,37% en el VIII /4,44% en el d'Unitat); en els tècnics intermedis, amb un 2,6% (10,15%/6,11%), i en els càrrecs, amb un 2,6% (5,99%/1,67%).

A partir d'aquestes franges es comprova que els delegats congressuals se situen en dos nivells diferents. Per una banda, el seu component més «tradicional», és a dir, el sector professional provinent dels obrers industrials és menor que en els dos congressos anteriors i, per altra banda, el sector integrat pels assalariats i els ensenyants s'ha eixamplat de manera notable. Si posem en relació aquests dos nivells i el nivell educatiu es comprova que hi ha una relació entre els dos pols majoritaris, estudis primaris i títols universitaris (quadre 10).

QUADRE 9

Situació professional

%	VIII	Unitat	IC	Població 1981
Actius	86,07	93,85	87,1	50,70
No actius	13,97	6,15	12,2	49,30
	$n=517$	$n=195$	$n=502$	$n=4.376.249$

QUADRE 10

Situació socio-professional

%	VIII	Unitat	IC
I.- ACTIUS			
Alts funcionaris /directius	0,92	1,11	—
Empresari	0,25	0,56	0,4
Autònoms/comerciants	8,29	8,33	8,6
Pagesos	0,25	—	—
Empleats/administratius	27,41	31,11	22,5
Tècnics superiors	3,91	4,44	2,6
Tècnics intermedis	10,15	6,11	2,6
Quadres/funcionaris	4,14	6,67	16,3
Obrers industrials	14,28	20,00	10,4
Obrers del camp	0,46	—	—
Ensenyants	16,58	15,56	13,5
Professions liberals	7,37	4,44	5,4
Càrrecs	5,99	1,67	2,6
	n=434	n=180	n=502
II.- NO ACTIUS			
Aturats	2,4		
Mestresses de casa	0,8		
Estudiants	3,0		
Jubilats	5,6		
	n=502		
SECTOR PROFESSIONAL			
Sector públic			38,0
Sector privat			33,5
Altres			5,0
Autònom			7,4
No contesta			16,1
			n=502

El nivell de renda mensual per unitat familiar es concentra de manera majoritària entre els delegats del Congrés d'Unitat, en la franja d'ingressos entre 100 mil i 150 mil, amb el 33,85%. Els altres nivells tenen un percentatge molt semblant, al voltant del 20% en els tres casos. A mesura que augmenta la renda s'observa una disminució paral·lela dels percentatges dels delegats que se situen en aquestes franges.

Comparativament amb el VIII Congrés, la tendència és similar; només cal destacar que els delegats del VIII Congrés situats en la franja de més de 200 mil

QUADRE 11

Nivells de renda (en mil pessetes mensuals)

%	VIII	Unitat	IC
Menys de 100	23,55	25,52	11,2
100-150	31,27	33,85	26,3
150-200	20,86	20,83	21,3
Més de 200	24,32	19,80	38,8
	n=518	n=192	n=502

pessetes d'ingressos mensuals és lleugerament superior als del Congrés d'Unitat.

En canvi, la situació varia entre els delegats de l'Assemblea, ja que la franja majoritària se situa en els ingressos de més de 200 mil pessetes mensuals, essent la segona entre 100 i 150 mil pessetes. El nivell de renda es correspon, d'alguna manera, amb la situació socio-professional dels delegats (quadre 11).

2. LES EXPERIÈNCIES POLÍTIQUES DELS DELEGATS

2.1. Procedència i afiliació dels delegats

La procedència dels delegats del Congrés d'Unitat es focalitza principalment en el PCC, amb el 58,43%, i en els Independents, amb el 30,52%. Els delegats que provenen de la OCBR representen el 11,05% del total.

Els delegats de l'Assemblea que declaren que provenen d'un altre partit són el 73,7%, i és el 21,9% els qui no provenien de cap partit. Cal fixar l'atenció sobre aquest últim percentatge, ja que les característiques pròpies de l'Assemblea constitutiva entre els afiliats als partits integrants i els adherits a Iniciativa ens pot permetre situar aquest 21% entre aquests darrers (quadre 12).

QUADRE 12

Partits de procedència

Unitat	%	IC	%
PCC	58,43	Sí	73,7
OCBR	11,05	No	21,9
Independents	30,52	No contesta	4,4
	n=190		n=502

Respecte a l'anterior afiliació del partit de procedència dels delegats del Congrés d'Unitat, gairebé el 60% manifesten una afiliació anterior, altra que el partit d'origen. Si comparem amb les dades del VIII Congrés, els afiliats anteriorment a altres partits representaven el 26,44%. Per tant, podem afirmar que els delegats que s'incorporen al PSUC mostren una major mobilitat política, enfront de la major fidelitat demostrada pels delegats del VIII Congrés. Cal recordar que molts dels delegats del Congrés d'Unitat havien estat anteriorment afiliats al Partit Socialista Unificat, abans del V Congrés de 1981 (quadre 13).

Tenint en compte les esmentades característiques diferenciadores de l'Assemblea d'IC, és interessant copsar quins eren els membres presents dels partits integrats en IC. Es pot comprovar que el pes específic dels delegats se situa entre els rengles del PSUC (72,5%) i d'ENE (3,2%), i hi ha, recordem-ho el 21,9% dels delegats sense partit de procedència.

No es va preguntar l'any d'afiliació a IC, ja que es posava en marxa un procés constituent amb l'Assemblea. En canvi, mantindrem les dades dels altres dos congressos per poder tenir més endavant dades comparatives sobre aquesta variable.

S'han triat diferents èpoques que agrupin segments cronològics significatius per emmarcar l'afiliació anterior a partits polítics diferents del PSUC: 1) El període anterior a la Guerra civil. 2) El període de postguerra fins a la vaga de tramvies de 1956 i la sortida progressiva de l'autarquia. 3) El tercer segment finalitza al maig del 68. 4) El quart parteix d'aquest darrer fet fins a la mort del general Franco. 5) El cinquè comprèn l'eclosió pre-democràtica fins a 1981. 6) El darrer abasta des de 1982 fins ara, és a dir, el període de normalització democràtica.

Aquesta afiliació anterior a partits polítics dels delegats del Congrés d'Unitat es concentra en els anys que van de 1969 a 1981 (83,49%), i és la franja de 1969-1975 la més nombrosa, amb un 49,54%. Comparant aquestes dades amb el VIII Congrés, la franja esmentada es manté, amb un 51,67%, com la més important, però, en canvi, el segon grup predominant en el VIII Congrés era el de 1957-1968, amb un 16,67% (quadre 14).

QUADRE 13

Distribució per anterior afiliació

%	VIII	Unitat
Sí	26,44	58,76
No	73,56	41,24
n=503		n=194

Quant a la distribució d'assistència a congressos anteriors, els delegats del Congrés d'Unitat que procedeixen del PCC (64,18%) manifesten una assistència als congressos d'aquest partit. Referint-nos ara als delegats procedents de la OCBR, els participants en anteriors congressos eren tan sols el 28,48%. Cal esmentar una major representació en congressos dels delegats que procedeixen del PCC.

Podríem extrapolar d'aquestes dades que els delegats procedents del PCC que s'integren en el PSUC podrien haver format part del cercle interior del partit. Mentre que els delegats procedents de la OCBR, en ser nombrats el percentatge que manifesta no haver assistit a cap congrés anterior, podria indicar-nos que estem davant d'uns delegats procedents de la base del partit.

Els delegats de l'Assemblea que havien participat en altres congressos, representen el 67,1% del total. Aquesta dada ens indica que ens trobem amb uns delegats que es poden tipificar com a militants, és a dir, que són membres del cercle interior del partit.

Si ens referim a l'afiliació sindical a Comissions Obreres dels delegats en el Congrés d'Unitat, observem que el 86% d'aquests hi es afiliat, mentre que en el VIII Congrés aquest percentatge era del 80,84%. Aquest percentatge disminueix en l'Assemblea, encara que és una xifra elevada, en representar el 67,3% dels delegats afiliats a CCOO (quadre 15).

QUADRE 14

Inici d'any d'afiliació a un partit polític

%	VIII	Unitat
1922-1939	15,00	—
1940-1956	0,83	2,75
1957-1968	16,67	9,17
1969-1975	51,67	49,54
1976-1981	12,50	33,9
1982 i després	3,30	3,93
	n=120	n=109

QUADRE 15

Afiliació sindical a Comissions Obreres

%	VIII	Unitat	IC
Si	80,84	86,01	67,3
No	19,16	13,99	25,9
	n=496	n=193	n=502

2.2. Càrrecs de partit, sindical i d'elecció pública

Els càrrecs de responsabilitat dins del partit de procedència que manifestaven els delegats del Congrés d'Unitat, observem que comparativament amb les dades del VIII Congrés, els que tenien responsabilitat en els partits de procedència era el 33,75%, mentre que en el VIII Congrés eren gairebé el doble (65,21%). El percentatge dels delegats de l'Assemblea, amb càrrec de responsabilitat en el seu partit d'origen se situa entre les dades dels dos congressos anteriors, amb el 48%.

Si analitzem quins càrrecs ocupaven dins del partit, gairebé el 40% eren càrrecs d'Unitat de Base, un 22,64% en Comitès Locals, i cal destacar el 20,76% dels delegats amb càrrec en el Comitè Central del partit de procedència, element que ens podria indicar l'entrada d'alguns membres significatius políticament. Si mirem els càrrecs dels delegats de l'Assemblea, sense les combinacions, és a dir, no tenint en compte el cúmul de càrrecs, es comprova que les diferents instàncies de direcció hi són representades (quadre 16).

Si passem a analitzar els càrrecs sindicals dins de Comissions Obreres dels delegats del Congrés d'Unitat, s'observa que gairebé el 60% manifesta tenir càrrecs en el sindicat. Una vegada més es confirma la sindicalització dels delegats del Congrés d'Unitat. Si ho comparem amb les dades del VIII Congrés, en aquestes és predominant el no tenir càrrecs en el sindicat, amb quasi un 55%. En canvi, dels delegats de l'Assemblea només el 32,8% tenen càrrec de responsabilitat en el sindicat, dada que representa el percentatge més baix dels tres congressos.

Si comentem els delegats del Congrés d'Unitat amb càrrec d'elecció pública, observem que només un 7,86% d'aquests en tenen, a diferència del VIII Congrés que representava més del doble, exactament un 19,11%. Els delegats de l'Assemblea amb càrrec d'elecció és del 13,7%, percentatge que se situa entre els dos congressos anteriors.

QUADRE 16

Càrrecs del partit

%	VIII	Unitat
Comissió Executiva partit	1,83	5,66
Comitè Central	7,95	20,76
Comitè Comarcal	4,89	11,32
Comitè Local	51,08	22,64
Unitat de Base	34,25	39,62
	n=327	n=53

Cal remarcar, però, que la distribució d'aquests càrrecs (7,86%) es refereix a un nombre absolut molt baix (n=11).

2.3. Escala esquerra-dreta

Els delegats del VIII Congrés i de l'Assemblea s'havien de col·locar en l'escala esquerra-dreta entre els valors d'1 a 10, és a dir, entre l'extrema esquerra <1> i l'extrema dreta (10). La col·locació dels delegats del VIII Congrés se situa, si es fa la mitjana, en un 2,19, que estaria a l'esquerra; en canvi, els delegats de l'Assemblea se situen en un 2,95, que els col·loca quasi en el centre-esquerra. Si ens fixem en la franja majoritària, aquesta se situa en el VIII Congrés en el 2, amb un 32,66%, mentre que en l'Assemblea és el 3, amb un 57,5%. Es comprova que els delegats de l'Assemblea han variat la seva col·locació en l'escala, fet que situa l'Assemblea d'IC en una posició amb una tendència més centrista dins de l'espai d'esquerra (quadre 17).

Com a conclusió, després de l'anàlisi de les dades, es poden deduir dos aspectes generals que conformen la població congressual de l'Assemblea, en els tres segments referits. En primer lloc, l'aspecte socio-demogràfic; i, en segon lloc, les experiències polítiques dels delegats que s'integren en el procés constituent.

En l'aspecte socio-demogràfic es pot afirmar que l'univers analitzat és masculí, jove, amb predomini de nascuts a Catalunya, laic, amb un nivell d'estudis relativament elevat, polaritzat entre estudis primaris i estudis universitaris. És un grup predominantment de professions assalariades i, en menor grau,

QUADRE 17

Escala esquerra-dreta

	VIII	IC
1	30,92	7,5
2	32,66	19,8
3	28,94	57,5
4	3,74	8,5
5	2,49	3,9
6	0,00	0,7
7	0,50	0,5
8	0,75	1,2
9	0,00	0,5
10	0,00	0,0
	n=401	n=414

d'obriers industrials. L'univers de delegats de l'Assemblea no es diferencia tant dels delegats del VIII Congrés del PSUC, ja que es troba en el tema del lloc d'origen, com els delegats del PSUC eren nascuts, de manera predominant, a Catalunya, la qual cosa s'inverteix en el Congrés d'Unitat pel que fa a la mostra analitzada dels tres segments.

Les experiències polítiques dels qui tenien un càrrec de responsabilitat en el partit de procedència, majoritàriament se situaven en els Comitès Locals i d'Unitats de Base, i destacava el percentatge significatiu referit als membres amb càrrec al Comitè Central; en canvi, en el VIII Congrés, dues terceres parts dels delegats tenien un càrrec de responsabilitat en el PSUC, majoritàriament situats en els Comitès locals i d'Agrupació.

Per càrrecs sindicals a CCOO, quasi una tercera part dels delegats afiliats al sindicat declarava que en tenia un en el si de CCOO, aquest nombre era la meitat entre els delegats del VIII Congrés.

Per càrrecs d'elecció pública, un 13% declara tenir-ne un entre els delegats a l'Assemblea d'IC, la qual cosa el diferencia del Congrés d'Unitat, en què el nombre de casos és massa baix com perquè sigui significatiu i, per tant, es pugui extrapolar. Cal fer esment d'una dada significativa en analitzar els tres segments, el PCC és majoritari en els tres tipus de càrrecs de referència (de partit, sindical i d'elecció). Es pot pensar, com a hipòtesi de treball, que els nous membres que varen entrar en el si del PSUC en el Congrés d'Unitat formaven part del cercle interior del partit d'origen, però, sobretot, del nucli dirigent sindical de CCOO.

L'autubicació dels delegats en l'escala esquerra-dreta ens mostra un moviment entre el VIII Congrés i l'Assemblea. La mitjana dels delegats del VIII Congrés se situa en un 2,19, molt proper de l'esquerra; en canvi la mitjana de l'Assemblea se situa en un 2,95, molt proper del centre-esquerra.

Finalment, els delegats de l'Assemblea d'IC són més semblants, amb algunes diferències, als delegats del VIII Congrés del PSUC i no tant a l'univers analitzat del Congrés d'Unitat.

BIBLIOGRAFIA

- Duverger, M. *Los partidos políticos*, México, FCE, 1957.
Pitarch, I.E. et alii, *Partits i parlamentaris a la Catalunya d'avui (1977-1979)*, Barcelona, Ed. 62, 1980, p.164.